

¡Qui hi pogues tornar!

No mes de pensarhi las camas ja se me 'n hi van y aixó que casi no 'm puch aguantar dret.

Allavoras si que 's ballava y se 'n havia de sapiguer, pero avuy día lo mes bon ballador no hi enten res.

Quan nosaltres, per allà l' any 56, feyam ball á la sala d' n Xacó, á casa 'n Perpinyá ó á can Mariano, allí haurían vist *homes lleugers* y en quant á las noyas, no hi havia mes que mirar.

La nostra festa major en aquell temps, deixant apart la de Tarrasa, ocupava 'l primer puesto d' entre las demás poblacions del Vallés. De Granollers naixía moltes vegadas una costum ó una moda, puig faltava sols que algún jove ó donzella d' una de las familias distingidas gastés un trajo que resultés elegant, pera que servís de *figurín* á las demás classes de la vila y molts pobles vehins, lo mateix que passa avuy ab Barcelona d' ahont prenem moltes de sas costums y modas.

En l' any 1648 l' Ajuntament prohibí terminantment la celebració de la festa major per Nadal, pero ditas ordres no foren cumplidas fins que l' Ajuntament de l' any 1857 s' ho prengué mes de serio y trasladá pera los días 2, 3 y 4 de Septiembre la festa que hasta allavoras havia tingut lloch los días de Sant Esteve y Sant Joan de Nadal, y jo vaig trobar molt acertat lo plan, perquè, naturalment, una festa major en días de Nadal ha de resultar freda per mes animació que hi haja.

Lo Sr. Bisbe s' oposá resoltament á que 's fes aytal cambi, mes l' alcalde no va parar fins obtenir lo permís del Sant Pare qui la concedí en los días que ara 's celebra, sens perjudici de l' altra.

D' aquesta feta va quedar Granollers dividit en dos bandos. Las familias mes distingidas y las que passavan la major part de las festas á l' Iglesia, celebravan la de Nadal, y los que volian divertir-se, ia de Septiembre.

Cinch ó sis anys van durar aquestas divergencias hasta l' extrem de que un arcalde partidari de la de Septiembre, atribuhintse drets que suposo no li perteneixían, vá fer treurer durant las festas de Nadal tots los ornaments del altar major á fi de que las funcions

d' Iglesia no 's poguessin efectuar ab la pompa y solemnitat que s' acostumava.

Deixánt estar lo cambi de festa, y passant á explicarlos la diversió principal dels joves, faré sols constar, en proba de lo molt aficionats qu' eram al ball, que després de contar ab las orquestas «Los Jans» y «La Artilleria» en totas las festas extraordinarias contractavan «Los Muxins» de Sabadell, y aixó que nostra vila contaría sols ab uns 3,000 habitants.

La gran afluencia de gent á nostra festa major ens obligava á fer un envelat que generalment se plantava en la *plassa major*, hont dos ó tres anys se va fer ball en lo tercer día, de las 10 del dematí á las 2 de la tarde, pero aquesta costum no pogué arrelar en nostra societat.

Degut á la dificultat que 'ns oferia fer l' envelat, un any se van utilizar las salas d' espera de la Estació de Fransa, las quals estavan luxosament adornadas y si feu un ball plenissim y lluit, siguentne molt felicitats los que varen portar á cap tan bonica idéa.

¡Deu nos en quart que 'ls jovenets d' are haguesin de pagar lo que allavoras per un ball!

Basta només dir que á casa 'n Perpinyá la festa major ens costava de 50 á 60 pessetas per soci y 25 ó 30 á can Mariano.

Al envelat se pagavan 5 pessetas per cadira.

La única cosa que escasejava era 'l llum en los carrers porque tot lo mes que hi havia y encare en días de festa era *un fanal d' oli* á cada barriada. De aquí que no te res d' estrany que 's digui que 'ls joves d' are y veheun mes que antes, si aviát ja no sabrem quan es día ni quan nit, y molt menos are que tindrem la electricitat pels carrers.

Ja 'm dispensarán, que hagi ficat *la pata* en un periódich quals columnas están reservadas al element jove, pero atenent á que ja conto 72 anys, s' ha fet carrech lo Sr. Dr. de LA PAPALLONA de que criaturas naixem y criaturas tornem, y donada la méva edat y consideratme com á jove m' ha demanat que li escribís algo pera aquest número y encar que malament ja hi complert.

L' avi Morera.

Per la copia

F. HUMAN Y TARI.